

Jätevesijärjestelmän valitsemisessa, suunnittelussa ja asennamisessa on otettava huomattavasti enemmän asioita huomioon kuin perinteisten saostuskaivojärjestelmien asennuksessa. Kunnolliseen suunnitteluun ja asennuksen valvontaan kannattaa panostaa, niin saa käyttöönsä varmasti vuosikymmeniä toimivan jätevesijärjestelmän.

Vuonna 2000 tuli voimaan ympäristönsuojelulaki, ja sen nojalla 1.1.2004 valtioneuvosto laati asetuksen: Talousjätevesien käsittely vesihuoltolaitosten viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (542/2003). Lain mukaan jätevesien käsittelyssä tulee noudattaa parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja käytäntöä, joka täyttää asetuksessa määritellyt puhdistusvaatimukset. Asetuksessa määritetään myös, että järjestelmän valinta tulee perustaa kiinteistöllä tehtyihin selvityksiin ja mittauksiin.

Asetuksen mukaan kaikissa kiinteistöissä, joita se koskee, tulee olla asetuksen mukainen talousvesien käsittelyjärjestelmä vuoden 2013 loppuun mennessä. Kuitenkin mikäli asetuksen käsittelyvaatimusten noudattamiseksi tarvittavat toimet ovat kalleuden tai poikkeuksellisen teknisen vaativuuden vuoksi kiinteistönhaltijalle kohtuuttomia ja ympäristöön aiheuttavaa kuormitusta on pidettävä vähäisenä, voi kunnan ympäristönsuojeluviranomainen yksittäistapauksissa myöntää lisäaikaa järjestelmän kuntoon saattamiseen viisi vuotta kerrallaan, kuitenkin siten että järjestelmä lopulta saneerataan asetuksen vaatimaan kuntoon.

Jätevesijärjestelmän han

Asetus koskee uudisrakentajaa...

Asetus koskee kaikkia kunnallisten tai yksityisten vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden ulkopuolella olevia kiinteistöjä. Pois lukien kiinteistöt joissa vedenkäytön katsotaan olevan vähäistä (kantovesi).

Uudisrakennuksilla jätevesien käsittelylle on useita erilaisia vaihtoehtoja. Oikean menetelmän valintaan vaikuttavat muun muassa kiinteistön sijainti, kunnan ympäristönsuojelumääräykset,

tulevan rakennuksen käyttötarkoitus ja asukkaan toivomukset. Uudisrakentajan kannattaa ehdottomasti selvittää eri vaihtoehtojen soveltuvuus omaan käyttöön. Eikä kannata unohtaa myöskään vaihtoehtoisia wc-ratkaisuja.

Uudisrakentajan täytyy rakennuslupahakemuksen yhteydessä toimittaa rakennusvalvontaan erillinen suunnitelma jätevesien johtamisesta kiinteistöllä.

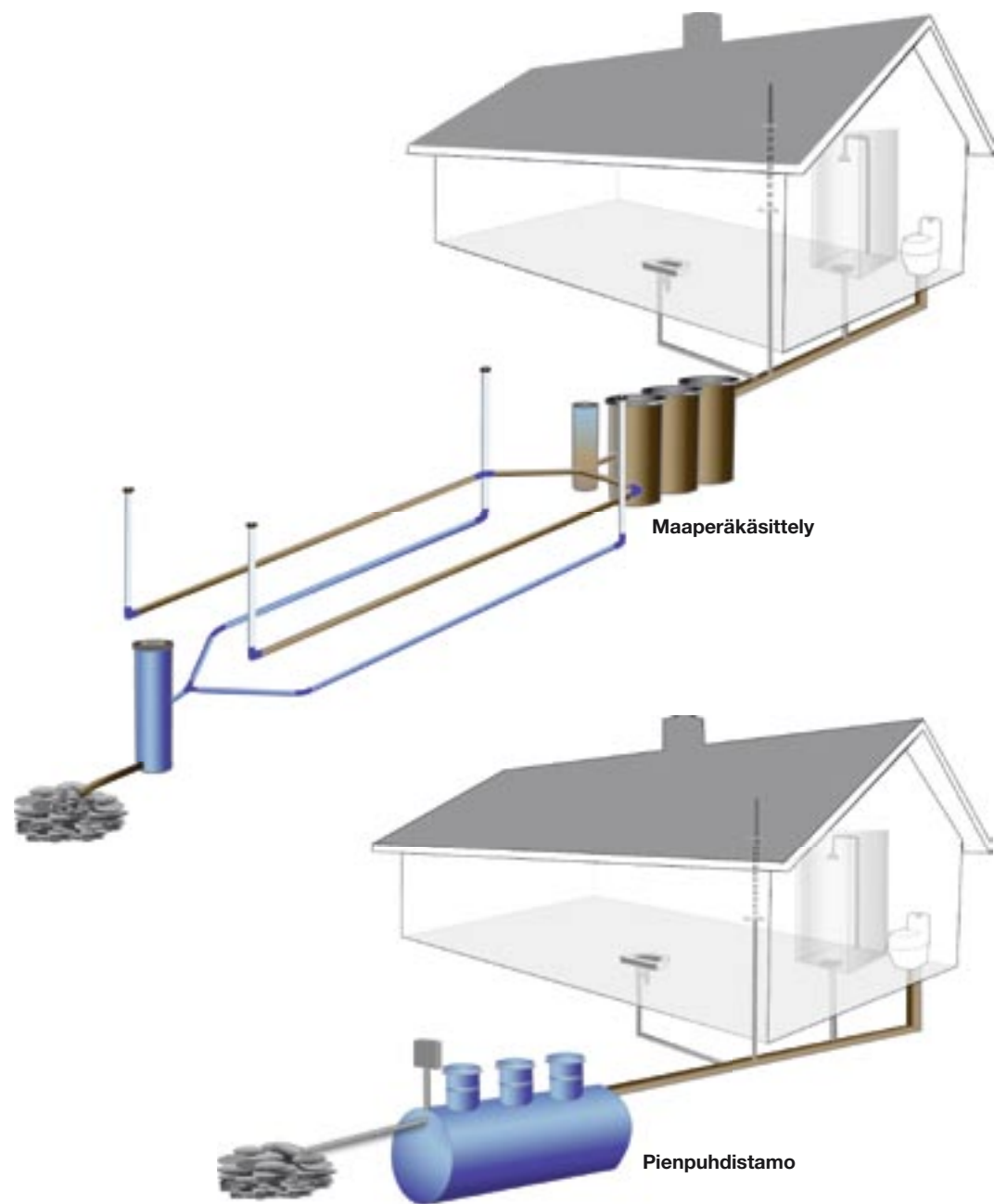
...ja saneeraajaa

Kun kiinteistössä tehdään toimenpide- tai rakennuslupaa vaativia muutoksia tulee jätevesien käsittely saattaa samalla kuntoon. Sa-

neerauskohteita asetus koskee, jos jätevesien käytön ei katsota olevan vähäistä ja nykyinen järjestelmä ei täytä asetuksen vaatimuksia.

Asetuksen vaatimuksiin voidaan päästä hyvin erilaisilla ratkaisuilta. Minimiratkaisuna kiinteistölle, jossa on vesikäymälä, voidaan pitää esikäsittelyä saostuskaivossa/-säiliössä, jossa on vähintään 3 osastoa ja tilavuutta 2m³, josta puolet tulisi olla kaivon/säiliön 1. osastossa, tästä säiliöstä vesi johdetaan maaperäkäsittelyyn. Eli monessa nykyisessä kiinteistössä oleva perinteinen maaperäkenttä saattaa pienillä muutoksilla riittää asetuksen täyttämiseen.

Usein saneerauskohteissa kannattaa ehdottomasti hyödyntää

tustehosta ja uuden järjestelmän asennus-/rakennusohje ja huolto-ohje. Hyvässä suunnitelmassa on mukana myös tarvikeluettelo ja huoltopäiväkirjamalli.

Asiantunteva suunnitelma vähentää virheinvestoinnin riskiä. Lisäksi suunnitelma on tehty juuri kyseiselle kiinteistölle sen käytön mukaisesti. Lisäksi hyvän suunnitelman avulla hankinnan voi kilpailuttaa eri toimittajien kesken niin, että järjestelmä ja sen puhdistusteho on suunnitellun mukainen.

Hyväksytyt ja puhdistusratkaisuja yhden talouden jätevesien käsittelyyn ovat esimerkiksi:

Maaperäkäsittely (maaperäimetyys tai maaperäsuodatus)

Pihalta tarvitaan tilaa ratkaisusta riippuen noin 15-30 m². Kenttää ei voi tehdä liikennöidylle alueelle eikä sen päälle voi istuttaa esimerkiksi puita, mutta lyhytjuurisit istutukset ovat mahdollisia. Järjestelmä vaatii esikäsittelyksi saostussäiliön. Imeytyks soveltuu yleensä vain pesuvesien käsittelyyn, suodatus yleensä kaikille jätevesille. Maaperäkäsittely ei yksinään täytä asetuksen puhdistusvaatimusta fosforin osalta, vaan fosforinpoistoa täytyy yleensä tehostaa. Tehostamiseen on useita eri tapoja, joista yleisin on fosforin sitominen siihen tarkoitettuun massaan.

Pienpuhdistamo (Biologiskemiallinen pienpuhdistamo)

Pienpuhdistamot toimivat täysin samalla periaatteella kuin suuret kunnalliset puhdistamot ja niihin johdetaan kaikki jätevedet. Yleensä ei tarvita erillistä saostuskaivokäsittelyä. Puhdistamot soveltuvat pääasiassa vain ympärivuotisessa käytössä oleville kiinteistöille. Pienpuhdistamon hankinnassa pitää olla tarkkana, koska eri valmistajien puhdistamot eroavat ratkaisevasti toisistaan. Puhdistamon asennus on helpompaa kuin maaperäkäsittelyn rakentaminen, mutta huoltotarve on suurempi.

Lisätietoja:

www.vesiensuojelu.fi

Tuet:

Kotitalousvähennyistä saa tällä hetkellä kiinteistöllä suoritetun suunnittelu-, kunnossapito- ja perusparannustyön osalta (ei laitteiston). Mahdollisen lakimuutoksen jälkeen (1.4.2010) koko suunnittelutyö tulee kotitalousvähennyksen piiriin. Sosiaalisin perustein on mahdollista saada ARA:n jätevesiavustusta, jonka saamisen edellytyksenä on ruokakuntakohtaiset sosiaaliset ja taloudelliset perusteet (lisätietoja: www.vero.fi ja www.ara.fi)

kinta vaatii suunnittelua

jo olemassa olevia rakenteita uutta järjestelmää suunniteltaessa, esimerkiksi käytössä olevat saostuskaivot voidaan useissa tapauksissa saneerata osaksi uutta järjestelmää.

Miten toimin

Jätevesijärjestelmää hankkivan kannattaa olla ensin yhteydessä kunnan viranomaisiin ja selvittää vesilaitoksen toiminta-alue nyt ja lähitulevaisuudessa. Jos toiminta-alue ei lähiaikoina laajene koskemaan kiinteistöä, on mietittävä muita vaihtoehtoja. Jos päädytään omaan järjestelmään, kunta määrittelee jätevesijärjestelmän suunnittelijan pätevyysvaatimuksen kyseessä olevalle

kiinteistölle. Yleensä kunnilla on listoja hyväksytyistä suunnittelijoista, myös esimerkiksi perustetun suunnittelijayhdistyksen HaVeSy ry:n nettisivuilta löytyy suunnittelijoita.

Kun suunnittelija on tutustunut kohteeseen ja tehnyt jätevesisuunnitelman, se toimitetaan kuntaan rakennuslupa- tai toimenpidelupahakemuksen mukana. Valmiin suunnitelman avulla on helppo kilpailuttaa tavarantoimittajia ja urakoitsijoita. Tavarantoimittajalta kannattaa vaatia laitteiston huolto- ja hoito-ohjeet tai tehdä erillinen huoltosopimus.

Kun tilaat suunnitelmaa niin varmista, että suunnittelija tekee ainakin seuraavat asiat

Suunnitelman tekemiseen kuuluu suunnittelijan käynti tontilla, jolloin selvitetään tontin erityispiirteet ja valitaan järjestelmä kiinteistön ominaisuuksien ja tilaajan mieltymysten mukaisesti. Puolueeton suunnittelija esittelee muutamia vaihtoehtoisia laitteistoja tai vaihtoehtoja kiinteistön jätevesien käsittelyä varten.

Suunnittelija on yhteydessä myös kuntaan ja selvittää tarvittavia asioita. Hyvin tehdyn suunnitelman tulisi sisältää vähintään seuraavia asiakirjoja: raportti kiinteistöikäynnistä, karttaote kiinteistön sijainnista, asemapiirros johon jätevesijärjestelmä on sijoitettu, tarvittavat leikkaus- ja tasokuvat, lausunto järjestelmän mitoitusperusteista ja puhdis-